

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Answer all questions.
 2. All questions carry equal marks.

1. Explain the concept of Diplomacy. Elaborate on the Role of Diplomacy.

OR

State and explain the determinants of India's Foreign Policy.

2. Describe India's relation with Russia in the Post-Cold War period.

OR

Elaborate on the main developments in India-U. S. relations.

3. Discuss India's Foreign Policy towards its neighbouring countries with special reference to Bangladesh.

OR

Critically review the main elements in India-Pakistan relations.

4. Analyse the impact of India's Role in SAARC.

OPR

Evaluate India's contribution to Peace Keeping operations around the world.

5. Write a brief note on any **THREE** of the following:

- a) Types of Diplomacy
- b) Objectives of foreign policy
- c) Indo-China Relations
- d) ASEAN India Free Trade Zone
- e) India's Act East Policy
- f) Future South Asian Regional Cooperation

मराठी रुपांतर

[वेळ: २:३० तास]

[गुण: ७५]

Please check whether you have got the right question paper.

सूचना:

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ राजनय ही संकल्पना स्पष्ट करून आंतरराष्ट्रीय भूमिकेवर भाष्य करा.
किंवा
भारताचे आंतरराष्ट्रीय धोरण ठरविणाऱ्या घटकांवर सविस्तर लिहा.
- प्र.२ शीतयुद्धोत्तर कालावधीत भारताचे रशियाबरोबर असणाऱ्या संबंधावर भाष्य करा.
किंवा
भारत व अमेरिकेतील संबंधातील प्रमुख मुद्द्यांची विस्तृत चर्चा करा.
- प्र.३ भारताचे त्याच्या शेजारील राष्ट्रांशी असलेले संबंध यावर बांगला देशाच्या विशेष संदर्भात चर्चा करा.
किंवा
भारत आणि पाकिस्तानमधील संबंधातील प्रमुख घटकांचे टीकात्मक परिक्षण करा.
- प्र.४ भारताच्या सार्कमधील भूमिकेच्या प्रभावाची चर्चा करा.
किंवा
शांती सैन्याने संयुक्त राष्ट्र संघाच्या नेतृत्वाखाली केलेल्या विविध कालावधीत भारताच्या सहभागाची चर्चा करा.
- प्र.५ टिपा लिहा. (कोणत्याही तीन)
अ) राजनयाचे प्रकार
ब) परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्टे
क) भारत-चीन संबंध
ड) आसियान – भारत मुक्त व्यापार क्षेत्र
इ) भारताचा पूर्व दिशा संबंध मजबूतीकरणाचे धोरण
ई) सार्कचे भवितव्य
